



Aan: Bestuur van de Vereniging Nederlandse Gemeenten (VNG)
Van: De Bilt, A.M. 't Hart, wethouder
Datum: 1 juni 2023
Onderwerp: Motie voor de ALV d.d. 14 juni 2024

Duidelijkheid over beschikbare financiële middelen voor de invoeringskosten Omgevingswet

De leden van de VNG, in vergadering bijeen op 14 juni 2023 te Groningen,

constaterende dat,

- in het coalitieakkoord 2021-2025 'Omzien naar elkaar, vooruitkijken naar de toekomst', meerjarig incidenteel financiële middelen zijn toegezegd via het gemeentefonds voor de kosten van invoering van de Omgevingswet en de daarbij behorende transitiekosten,
- in de meicirculaire 2022 de eerste tranche van die middelen zijn verdeeld en dat de volgende tranche bij de meicirculaire 2023 zou worden verdeeld,
- in de Voorjaarsnota 2023 noch in de meicirculaire 2023 de middelen voor de Invoeringskosten Omgevingswet zijn opgenomen,
- de gemeenten bij de voorbereiding op de invoering van de Omgevingswet hebben gerekend op deze toegezegde extra bijdrage in het gemeentefonds om de kosten voor invoering en transitie deels te kunnen dekken,
- het voor een zorgvuldige invoering en start van de transitie noodzakelijk is om langjarige verplichtingen aan te kunnen gaan, zowel voor de benodigde software als voor extra ambtelijke capaciteit,
- er op dit moment geen zekerheid meer is over de vraag of, en zo ja in welke omvang, de in het coalitieakkoord en de meicirculaire 2022 toegezegde financiële middelen ook daadwerkelijk beschikbaar worden gesteld, en er dus nog altijd geen helderheid bestaat over de financiering van de Omgevingswet na 1 januari 2024,
- één van de acht randvoorwaarden van de VNG voor een verantwoorde inwerkingtreding van de Omgevingswet is dat 'de financiële tegemoetkoming op orde moet zijn',
- dat met het wegvallen van de toegezegde middelen in ieder geval niet langer aan deze voorwaarde is voldaan,
- de Omgevingswet over minder dan zeven maanden wordt ingevoerd,
- de extra kosten van de bodemtaken die na invoering bij gemeenten belegd worden nog niet gedekt zijn

- veel omgevingsdiensten kampen met onvoldoende middelen om hun taken adequaat op te pakken;
- de dienstverlening van de gemeente schade lijdt omdat men financieel niet weet waar het aan toe is inzake de Omgevingswet,
- dat gemeenten bij onduidelijke financiering meer last gaan krijgen van de zeer krappe arbeidsmarkt van geschoold personeel in het ruimtelijk domein,
- voor veel gemeenten het begrotingsproces al voor de zomer van 2023 is of zal zijn gestart,

overwegende dat,

- gemeenten hard werken om op 1 januari 2024 aan de minimale eisen te voldoen en daarnaast ook bezig zijn met de nieuwe (plan)instrumenten,
- veel gemeenten het loket hebben gesloten voor nieuwe ruimtelijke initiatieven waar een nieuw bestemmingsplan voor nodig is, omdat het ontwerp hiervoor niet meer voor inwerkingtreding van de omgevingswet ter inzage kan,
- voor een goede invoering van de Omgevingswet en een goede start van het omvangrijke transitietraject duidelijkheid nodig is over de daarvoor beschikbare middelen,
- dat het, gelet op het tijdsplan van het begrotingsproces bij veel gemeenten, noodzakelijk is om voor het zomerreces van 2023 duidelijkheid te hebben dat de toegezegde meerjarige middelen ook daadwerkelijk beschikbaar worden gesteld,
- er harde financiële afspraken moeten worden belegd om gemeenten in staat te stellen goed in te spelen op het de invoering van de Omgevingswet op 1 januari 2024 inzake beleidsimplementatie, het inhuren van personeel en het uitvoeren van huidige ruimtevraagstukken,
- dat ook de eerste kamer vóór 1 juli het financiële beeld inclusief dekking nodig heeft,
- dat indien de toegezegde middelen niet alsnog beschikbaar worden gesteld, dit zal leiden tot nieuw te maken keuzes in de gemeentelijke begrotingen en/of tot het risico dat een zorgvuldige invoering van de Omgevingswet bij gemeenten en een succesvol af te ronden transitie naar het nieuwe stelsel zwaar onder druk komt te staan,
- dat als gevolg daarvan ook de noodzakelijke ruimtelijke ontwikkeling voor de grote maatschappelijke thema's en de kwaliteit van de fysieke leefomgeving in de komende jaren extra onder druk komen te staan,

roept het VNG-bestuur op om,

- ervoor te zorgen dat het Rijk vóór 1 juli 2023 bevestigt dat de in het coalitieakkoord toegezegde middelen voor de financiering van de invoerings- en transitiekosten van de Omgevingswet beschikbaar zal worden gesteld via de uitkeringen in het Gemeentefonds,

en gaat over tot de orde van de dag.

Namens het College van Burgemeesters en Wethouders van de Bilt,



Burgemeester S.C.C.M. Potters



Wethouder A.M. 't Hart

Deze motie wordt mede ingediend door:

Heerenveen, S. Sijtsma, wethouder,
Roermond, M. Smitsmans-Burhenne, wethouder,
Castricum, V. Brouwer, wethouder,
Waterland, A. van de Weijenberg, wethouder,
Bunnik, H. de Groot, wethouder,
Utrechtse Heuvelrug, G.F. Naafs, burgemeester

De motie wordt mede gesteund door:

Wordt nog aangevuld.